

6. ДДС №05/2016 на МФ.
7. ДДС №08/21.12.2018 г. МФ.
8. БЮ-4/23.08.2018.
9. Закон за публичните финанси.

Є. А. Карпенко, к. е. н., доцент,
Ю. А. Тітенко, студентка
Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»
м. Полтава, Україна

ЕКОЛОГІЧНІ ВИТРАТИ ЯК ОБ'ЄКТ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Гарантування раціонального використання природного середовища, його збереження та відновлення є однією з актуальних дилем людства. Означені проблеми тісно пов'язані і проявляються в усіх галузях суспільного життя та потребують негайного вирішення. Успішний результат діяльності суспільства в цьому напрямі значною мірою залежить від того, як розв'язуються завдання охорони природного середовища.

Зважена екологічна політика України формується з урахуванням основних принципів міжнародної екологічної політики. У 1991 р. прийнято Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» № 1264-ХІІ від 25 червня 1991 року, в якому зазначається, що екологічна безпека є такий стан навколишнього природного середовища, за якого забезпечується попередження погіршення екологічної обстановки та виникнення небезпеки для здоров'я людей [1]. Якщо ж діяльність підприємства пов'язана зі шкідливим впливом на навколишнє середовище, то незалежно від часу введення їх у дію вони повинні бути обладнані спорудами, обладнанням та пристроями для очищення викидів і скидів або їх знешкодження, зменшення впливу шкідливих факторів, а також приладами контролю за кількістю і складом забруднюючих речовин та за характеристиками шкідливих факторів.

Тому у 1991 р. Міжурядовою робочою групою експертів складено перші рекомендації для бухгалтерів по розкриттю інформації з впливу господарської діяльності підприємства на довкілля, а в 1998 р. – запропоновано методику відображення екологічної діяльності в бухгалтерському обліку [2, с. 288].

Наступним етапом інтеграції до стандартів і вимог європейського союзу стало прийняття в 2010 р. Податкового кодексу України та виділення в ньому окремого розділу для врегулювання діяльності підприємств, що пов'язана із забрудненням навколишнього середовища.

Проте, до цього часу визначення понять «екологічний облік» та «екологічний облік на підприємстві» в українських нормативно-правових актах відсутнє. Тому і не досягнуто єдності щодо визначення цих понять серед вітчизняних науковців, що значно ускладнює відокремлення обліку екологічної діяльності в загальній системі бухгалтерського обліку підприємств. Найбільш точним вважаємо поняття, визначене авторами Лень В. С. та Колівешко О. М., за яким екологічний облік – це процес розпізнавання, оцінки і передачі екологічної інформації, що дає можливість користувачам такої інформації компетентно приймати рішення і формувати судження [3, с. 228].

Особливо значущим об'єктом обліку екологічної діяльності підприємства вважають екологічні витрати. Різні наукові джерела поняття «екологічних втрат» трактують по-різному, але на наш погляд думка Р. Берлінга, що екологічні втрати – це частина виробничих ресурсів, що була втрачена без отримання продукції, перевитрачена порівняно з раціональними нормативними витратами або взагалі не використовувалась, тобто не функціонувала, найбільш конкретно визначає об'єкти обліку [4]. Трактуючи ці погляди, екологічні втрати – це зменшення вартості активів підприємства без перенесення її на продукт виробництва та без їх вибуття за його межі за рішенням власника, яке відбувається внаслідок несприятливих стихійних явищ та негативного антропогенного впливу на природне середовище.

На нашу думку екологічні витрати – це витрати, які пов'язані з проведенням екологічної діяльності; вони відрізняються від інших витрат підприємства і залежать від сфери його діяльності та ступеня впливу на навколишнє природне середовище. Оскільки екологічні заходи підприємства пов'язані з відповідними витратами, що безпосередньо чи опосередковано впливають на економічні показники його діяльності, то в системі бухгалтерського обліку здійснюється накопичення інформації про екологічну діяльність. Але на практиці така інформація рідко визнається як екологічна. Екологічні витрати є важливим об'єктом обліку екологічної діяльності підприємства, оскільки ця діяль-

ність спрямовується на захист навколишнього середовища, що передбачає витрачання матеріальних та грошових ресурсів фірми.

Список використаних джерел

1. Про охорону навколишнього природного середовища. Закон України № 1264-ХІІ від 25 черв. 1991 р. *Верховна Рада України*. URL: [https:// zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1264-12](https://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1264-12).
2. Сорока Л. С. Розвиток екологічного обліку в контексті економічної безпеки. *Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки)*. 2014. № 4 (28). С. 287–293.
3. Лень В. С., Коліवेशко О. М. Екологічний облік: поняття та зміст. *Вісник Чернігівського державного технологічного університету. Сер. Облік, контроль та аудит: теоретико-методологічний аспект*. 2014. № 2 (74). С. 223–229.
4. Берлінг Р. З. Еколого-економічні втрати та їх зв'язок між поняттями затрат і витрат на підприємстві, що працює в умовах інноваційного розвитку. *Вісник національного університету «Львівська політехніка»*. 2012. № 749. С. 3–7.

Х. В. Кравченко, студентка
Науковий керівник: **В. І. Глухова**, к. е. н., доцент
Кременчуцький національний університет
імені Михайла Остроградського
м. Кременчук, Україна

ФІНАНСОВА РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ КОМУНАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Одним із найважливіших викликів сьогодення є формування спроможних громад на основі покращення ефективності діяльності підприємств комунальної форми власності. Головним стратегічним завданням влади є формування ефективного місцевого самоврядування, створення комфортних умов для проживання громадян, надання їм високоякісних і доступних публічних послуг. Досягнення цих цілей неможливе без належного рівня функціонування підприємств комунального господарства.

Варто зазначити, що на сьогодні фінансовий стан комунальних підприємств (далі–КП) є незадовільним. Тяжке становище КП стримує їхні можливості щодо оновлення, модернізації та будівництва об'єктів комунального господарства, а також зни-